

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Kopřivnice-Lubina, okres Nový Jičín

Kopřivnice-Lubina 60, 742 21 Kopřivnice 1

Identifikátor školy: 600138011

Zřizovatel: město Kopřivnice, Záhumení 1152, 742 21 Kopřivnice

Školský úřad Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín

Termín konání inspekce: 16. – 17. květen 2000

Čj.	144 126/00-11128
Signatura	on4bt105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola je organizována jako trojtřídní s rozsahem výuky 1. – 4. ročníku. V jedné třídě je sloučený 1. a 3. ročník. Žáci pokračují v plnění povinné školní docházky v Základní škole Dr. Milady Horákové v Kopřivnici, tř. Obránců míru. Z celkem 38 žáků navštěvuje 1. ročník deset,

2. ročník čtrnáct, 3. ročník pět a 4. ročník devět žáků. Výjimka MŠMT ČR na organizaci je udělena od školního roku 1998/99 na dobu 3 let.

Ve škole je dostatečný počet učeben z nichž jednu má k dispozici družina a současně školní knihovna. Účelné prostorové řešení a vhodné vybavení místnosti zde umožňuje vyučovat praktické činnosti a čtení. Malé chodby, které slouží současně jako šatny, nezajišťují odpovídající podmínky pro relaxaci žáků. Tito mohou za příznivého počasí využívat školní zahrádku a její vybavení. Škola je však umístěna v bezprostřední blízkosti frekventované křižovatky. Ve škole je jídelna a výdejna stravy, pitný režim je zabezpečen.

Stáří budovy se nepříznivě projevuje na celkovém vzhledu vnitřních prostor i na vybavení tříd. Učitelé se snaží prostředí zpříjemnit výzdobou provedenou žakovskými pracemi. Přetrvávajícím nedostatkem je nedokončená přístavba tělocvičny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika a přírodovědné předměty

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2.

Týdenní hodinová dotace, kterou stanovuje učební plán, je pro jednotlivé předměty dodržena. V souladu s učebními osnovami mají učitelé zpracovány tematické plány učiva. Koordinace a zejména návaznost učiva v 5. ročníku není vzhledem ke skutečnosti, že plány nebyly konzultovány se spádovou školou, plně zajištěna. Ne vždy jsou tematické plány obsahově dostatečně rozpracovány, například z plánů učiva přírodovědy nelze určit počet hodin věnovaný celku výchova ke zdraví. Učivo, které bylo obsahem hospitovaných hodin, až na jednu výjimku, odpovídalo osnovám a bylo v časové relaci s tematickými plány.

Pedagogický kolektiv tvoří ředitel, dvě učitelky (jedna je již důchodkyně) a vychovatelka školní družiny. Ta současně učí dvě hodiny tělesné výchovy, dvě hodiny výtvarné výchovy a jednu hodinu praktických činností. Kromě vychovatelky, která je nekvalifikovaná, mají všichni učitelé požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. V tomto složení pracuje kolektiv druhým rokem.

Kmenové třídy jsou prostorné, standardně vybavené opotřebovaným žakovským nábytkem a úložnými skřínkami. V jedné z nich je trvale umístěna videotechnika. Výzdoba je provedena převážně výtvarnými pracemi žáků, ojediněle jsou její součástí metodické pomůcky objasňující probírané učivo.

Základním pracovním materiálem pro žáky i učitele jsou učebnice, výběr nakladatelství je přizpůsoben spádové škole. Učitelé mají k dispozici i učebnice z jiných nakladatelství a kopírovací stroj, který jim umožňuje přípravu pracovních listů pro samostatnou práci žáků. V průběhu hospitovaných hodin byly takto připravené pomůcky použity pouze jednou. Fond žakovské knihovny je dostatečně široký, průběžně doplňovaný zejména encyklopediemi. Materiálně-technické podmínky výuky jsou spíše podprůměrné. Škola je částečně vybavena především staršími učebními pomůckami. Přidělené finanční prostředky neumožňují jejich

zásadní obměnu, která je žádoucí. Učitelé mohou využívat auditivní techniku, televizor a video, škola nemá ani základní vybavení počítačovou technikou, schází rovněž zpětné projekory.

Hospitace se uskutečnily ve 3 hodinách matematiky, v prvouce a přírodovědě. Úroveň zhlédnutých hodin byla velmi rozdílná, což se projevilo i na jejich hodnocení (od velmi dobré až po ještě vyhovující).

Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Učitelé řídili výuku jasnými organizačními pokyny, v jedné hodině nebyl výběr a množství informací přiměřené věku žáků. Převažovaly tradiční, osvědčené výukové postupy s dominantní úlohou učitele, používané učební materiály byly málo pestré. Nový, tvořivý přístup k výchovně-vzdělávací práci uplatňovala jedna učitelka. Při převažující frontální výuce nebyly v potřebné míře zohledňovány individuální možnosti, tempo, případně nadání žáků. Výsledky samostatných žákovských činností nebyly vždy následně kontrolovány, klasifikace výkonu případně slovní hodnocení se objevovalo výjimečně. Pouze ve dvou hodinách organizace výuky (skupinové aktivity) umožnila všem žákům úspěšné uplatnění a byl jim vytvořen prostor pro diskusi. Až na výjimky učitelé reagovali na únavu žáků zařazováním relaxačních, soutěživých a cíleně zaměřených hravých činností. Rozsah samostatných aktivit žáků se odvíjel od učitelova pojetí výuky, vyučovací čas byl až na jednu výjimku využit efektivně. Písemnosti žáků jsou učiteli pravidelně kontrolovány a mají většinou velmi dobrou úroveň.

Všechny hospitované hodiny obsahovaly v úvodní části motivaci, která z pohledu žáků ne vždy navodila potřebnou atmosféru. Motivační efekt mělo i střídání forem a metod práce, soutěživé prvky, otázky navazující na praktické zkušenosti žáků a pozitivní posilování. Některé hodiny byly celkově motivačně méně výrazné. Závěrečné hodnocení práce žákovského kolektivu s ohledem na cíl hodiny a aktivitu jednotlivců bylo prováděno minimálně. Z didaktických zásad nebyla v potřebné míře uplatněna především zásada individuálního přístupu.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Ve většině hodin byla zjevná tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Pouze v jednom případě byly cíleně rozvíjeny komunikativní dovednosti. Verbální a neverbální projev vyučujících byl převážně na velmi dobré úrovni, individuálně se vyskytly odborné chyby. Z klidného jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat na přirozenou autoritu a pozitivní vzájemné vztahy.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky matematiky a přírodovědných předmětů probíhá v souladu s učebním plánem a osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Nedostatky se projevují v koordinaci plánů se spádovou školou. Až na výjimky nebyla příprava učitelů na vyučování dostatečně promyšlena směrem k činnostem žáků. Převažující klasické vyučovací metody a formy práce poskytují žákům málo příležitostí aktivně se podílet na vlastním sebevzdělávání.

V souhrnu jsou plánování a příprava, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení dobré, podmínky výuky v oblasti materiální ještě vyhovující, personální podmínky výuky, interakce a komunikace velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel uvádí jako hlavní cíl jednotné působení pedagogických pracovníků ve směru harmonického rozvoje osobnosti žáka. Preferuje estetickou a ekologickou výchovu. Základem plánovacího systému je celoroční plán práce, který stanoví dílčí cíle pro školní rok. V oblasti vzdělávání jsou úkoly formulovány obecně - cílevědomě vést žáky k osvojení základních vědomostí, dovedností a návyků, v oblasti výchovy je směr působení konkretizován - estetika ústního a písemného projevu žáků. Formy realizace a časový harmonogram plán neuvádí. Dílčí plány (školní družiny, spolupráce s mateřskou a spádovou školou) řeší zejména organizační záležitosti. Úkoly, které vyžadují kontakt s metodickým sdružením 1. stupně spádové školy (zajištění návaznosti učiva, sjednocení požadavků na znalosti žáků a hodnocení jejich výkonů), zatím nebyly realizovány. Krátkodobé plány připravovány nejsou, realizaci a vyhodnocováním jednotlivých činností se zabývají pedagogické rady.

Učební plán respektuje hodinové dotace jednotlivých předmětů i celkové týdenní počty hodin, které stanoví realizovaný vzdělávací program. Škola zabezpečuje výuku nepovinného předmětu výtvarné činnosti. Z hlediska psychohygieny není optimální stavba rozvrhu hodin ve 4. ročníku, kde je matematika vyučována třikrát 3. hodinu, jedenkrát 4. a jedenkrát 2. hodinu.

Pro dva žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální učební plány, reedukace probíhá v rozsahu doporučeném pracovníky pedagogicko-psychologické poradny. Dokumentace o žácích je doložena potřebným vyšetřením.

Kvalita a rozsah plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy hodnoceny jako dobré.

Organizování

Kompetence pracovníků stanovil ředitel na zahajovací pedagogické radě a jejich písemná podoba je přílohou zápisu. Organizace vyučování respektuje § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, řád školy je v zásadě zpracován v souladu s § 15 téže vyhlášky. Ve vedení povinné dokumentace byly zjištěny formální nedostatky, některé z nich byly do doby zpracování inspekční zprávy odstraněny.

Jako poradní orgán ustanovil ředitel pedagogickou radu. Hlavním zdrojem informací uvnitř školy je neformální komunikace pedagogů před zahájením a po vyučování a pedagogické rady. Tento způsob je na školách daného typu běžný a vyhovující. Přehled aktuálních informačních materiálů pro učitele není zveřejněn, k dispozici jsou v ředitelně. Zde jsou uloženy i osobní materiály zaměstnanců a důvěrné zprávy o žácích, čímž je zajištěna jejich ochrana před zneužitím. Informační systém směrem k rodičům využívá standardní prostředky (žákovské knížky, rodičovské schůzky - 3krát ročně, možnost individuálního pohovoru s učitelem a výroční zprávu).

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je zpracována v souladu s §17 e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů a má standardní úroveň. Část, v níž škola provádí sebehodnocení, zpráva postrádá.

Kvalitu a včasnost rozhodnutí ředitele nelze, vzhledem k nedostatku písemných podkladů, posoudit. V klimatu školy zatím nejsou zřetelné změny, ve smyslu kooperace a vzájemné spolupráce učitelů i když sociální vztahy mají velmi dobrou úroveň. Rezervy jsou rovněž v nabídce pro využití volného času žáků. Na veřejnosti se škola prezentuje tradičními akcemi

(Den matek, Den dětí), výstavkami výtvarných prací a účastí v místních a okrskových soutěžích, především hudebních a výtvarných.

Úroveň kvality a funkčnosti organizačního uspořádání školy a informačních systémů je dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Při řízení zaujímá ředitel jen poradní roli. Podřízeným ponechává značnou nezávislost a předpokládá dobrou práci jednotlivých členů kolektivu. Sleduje zejména zabezpečení provozu, vedení dokumentace, dokladující a vykazující činnost školy a působí ve směru zlepšení materiálně-technických podmínek. Z hlediska stylu řízení lze konstatovat, že ředitel neklade důraz na přesný plán činností, staví na zkušenosti učitelů a provádí minimum organizačních zásahů. Škola je tak řízena v jednotlivostech a jako celek nepůsobí řízení funkčně.

Základním nástrojem řízení jsou pedagogické rady svolávané pětkrát ročně. Z předložených zápisů je zřejmé, že plní současně funkci provozních porad. Zabývají se i výsledky práce školy v oblasti mimovyučovací a mimoškolní a organizačními záležitostmi.

Odbornost výuky je plně využívána a učitelé mají prostor pro uplatnění vlastní iniciativy, který však využívají minimálně. Jako jednu z příčin lze označit nedocenění potřeby a významu odborného růstu učitelů i ředitele.

Ředitel zpracoval kritéria pro stanovení výše nadtarifních složek platu a pracovníci jsou s nimi seznámeni. Hodnocení provádí při příležitosti stanovení osobního platu formou pohovoru. Často využívá i morální stimulaci, zpravidla bezprostředně po splnění zadaného úkolu. Sebehodnocení provádí škola částečně na pedagogických radách. Ředitel nevyužívá možnosti kontaktu se školami stejného typu.

Vedení a motivování pracovníků je ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly ve všech oblastech řízení a správy školy nemá písemný podklad. Plán kontrolní činnosti sleduje dodržování řádu školy, tvorbu pozitivního klimatu a vedení povinné dokumentace. Kontrola dokumentace je prováděna průběžně a je zápisem v třídních knihách doložitelná. Plán hospitační činnosti je rámcový, hlavní cíle výchovně-vzdělávacích činností stanovené ročním plánem sledovány nejsou. Zásadním nedostatkem je minimální počet hospitací (do doby inspekce dvě, z toho jedna ve školní družině), i když jsou některé předměty vyučovány nekvalifikovaně. Stavba rozvrhu hodin umožňuje řediteli hospitovat denně. Vlastní hodnotící nástroje pro sledování kvality práce učitelů a hodnocení úrovně výsledků učení využívány nejsou. Kontrolní písemné prověrky učiva slouží pouze vyučujícímu učiteli.

Kontrolní mechanismy, jejich rozsah a účinnost jsou ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Na základě hodnocení jednotlivých oblastí a posouzením jejich významu pro řízení školy je celkově kvalita řízení hodnocena jako ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Škola neformálně spolupracuje s místním mysliveckým sdružením. Žáci pečují o zvěř v zimě (sběr kaštanů), členové sdružení formou besed a soutěží rozšiřují informovanost žáků a posilují jejich vztah k přírodě.
- Žáci školy se podílí na akcích, které pořádá Svaz žen.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zařazení do sítě škol ze dne 21. 3. 1996, čj. 2-946/17/95-17 (včetně podkladů)
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/99
- plán práce školy na školní rok 1999/2000 a jeho přílohy (plán kontrolní a hospitační činnosti, plán práce školní družiny)
- záznamy z hospitační činnosti ředitele
- tematické plány učiva zpracované pro školní rok 1999/2000
- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků 1. – 4. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 1999/2000
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně podkladů)
- řád školy
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy
- záznamy z hospitační činnosti

ZÁVĚR

Pozitiva

- klidná pracovní atmosféra, vstřícnost ve vzájemných vztazích učitel-žák
- pozitivní sociální vztahy

Negativa

- nezajištěna kontinuita výuky vlastivědy a přírodovědy mezi 4. a 5. ročníkem
- absence kontrolního systému směrem k výchovně-vzdělávacím činnostem a výsledkům učení
- malá orientace v současných výukových trendech
- schází funkční metodická spolupráce, především se spádovou školou
- nedostatečná vybavenost moderními učebními pomůckami, podpůrnými výukovými materiály a didaktickou technikou
- škola zcela postrádá základní vybavení počítačovou technikou
- malá nabídka volnočasových aktivit

Doporučení

- bezprostředně navázat kontakt s metodickým sdružením 1. stupně spádově školy a konzultovat výstupy učiva 4. ročníku vlastivědy a přírodovědy
- zápisy z pracovních porad zveřejňovat, nesměšovat problematiku provozních porad a pedagogických rad
- rozšířit vnější informační systém zejména směrem k rodičovské veřejnosti
- zajistit účinnou zpětnou vazbu ověřující kvalitu pedagogické práce
- zaměřit se na odborný růst učitelů
- zaměřit odborný růst ředitele na školský management a současné výukové trendy
- zajistit inspirativní metodické materiály k současným výukovým formám
- zvážit možnost rozšíření nabídky nepovinných předmětů
- navázat užší kontakt s učiteli okolních malotřídních škol ve směru předávání zkušeností s problematikou vyučovacích a mimovyučovacích aktivit

Výuka v Základní škole Kopřivnici-Lubině probíhá podle schválených učebních dokumentů. Porušení obecně závazných právních předpisů nebylo zjištěno. Kontakt se spádovou školou je na úrovni ředitelství, konkrétní spolupráce s metodickým sdružením 1. stupně zatím realizována není.

Převážná část výuky je zabezpečena kvalifikovanými učiteli, avšak stávající personální struktura není optimální. Materiálně-technické podmínky jsou ve srovnání s podobnými typy škol na spíše podprůměrné úrovni.

Učitelé uplatňují ve výchovně-vzdělávacím procesu převážně klasické výukové metody, v menší míře reagují diferencovanými postupy na individuální možnosti, předpoklady a osobní tempo žáků. Spíše výjimečně vytvářením prostoru pro aktivní učení zvyšují podíl žáků na sebezvzdělávání. Komunikace učitel-žák je založena na vzájemné důvěře a respektování osobnosti žáka. Motivačně působí vstřícnost pedagogů.

Plánování není pojato jako celek, cíle jsou stanoveny spíše obecně. Řízení sleduje zejména oblast správy školy. Schází systém vnitřní kontroly, průběhu a kvality výchovně-vzdělávacího procesu včetně výsledků učení.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou čerpány účelně.

Celkově je škola hodnocena jako dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Věra Dufková

V. Dufková v. r.

V Novém Jičíně dne 19. května 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. května 2000

Razítko

PaedDr. Jaroslav Jurečka

Jaroslav Jurečka v. r.

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci v Novém Jičíně, Štefánikova 9 do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nový Jičín	2000-05-06	144 143/00-11128
Zřizovatel MěÚ Kopřivnice	2000-05-06	144 142/00-11128
Rada školy není zřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nepodány